

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/160/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414205400
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1414205400.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Ing. Maria Dubaňa a JUDr. Ivany Štíftovej, v spore žalobkyne: D. O., H.. XX.XX.XXXX, S. X, C., zastúpenej VRBA & PARTNERS s.r.o., Sliezska 9, Bratislava, IČO: 35 918 225, proti žalovanému: P. A. Z., H.. XX.X.XXXX, E. XX, C., zastúpenému LEGAL & CORP s. r. o., Gajova 11, Bratislava, IČO: 47 237 325, o zaplatenie 14.698,83 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 16C/94/2014-336, zo dňa 9.8.2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti mení tak, že žalobu zamietá.

II. Žalovanému priznáva proti žalobkyni plný nárok na náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania.

III. Svedkyni P. Z., H.. XX.X.XXXX, Z.. K. R. XXXX/XX, C., priznáva proti žalobkyni plný nárok na náhradu svedočného.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 33.920,87 eura, spolu s úrokmi z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 2.072,81 eura od 30.4.2013 do 27.5.2013, 8,5 % ročne zo sumy 2.072,81 eura od 28.5.2013 do 6.6.2013, 8,5 % ročne zo sumy 2.072,81 eura od 7.6.2013 do 8.7.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 9.7.2013 do 15.8.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 16.8.2013 do 12.9.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 13.9.2013 do 16.10.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.10.2013 do 15.11.2013, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 16.11.2013 do 16.12.2013, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.12.2013 do 14.1.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 15.1.2014 do 17.2.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 18.2.2014 do 19.3.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 20.3.2014 do 15.4.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 16.4.2014 do 16.5.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.5.2014 do 16.6.2014, 8,15 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.6.2014 do 18.7.2014, 8,15 % ročne zo sumy 565,36 eura od 19.7.2014 do 19.8.2014, 8,15 % ročne zo sumy 565,36 eura od 20.8.2014 do 22.9.2014, 8,05 % ročne zo sumy 565,36 eura od 23.9.2014 do zaplatenia, všetko v lehote do 1 mesiaca od právoplatnosti rozsudku; v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25 %; svedkyni P. Z., H.. XX.X.XXXX, Z.. K. R. XXXX/XX, C., priznal nárok na náhradu svedočného voči žalobkyni v rozsahu 37,50 % a voči žalovanému v rozsahu 62,50 %.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 10.3.2014 domáhala voči žalovanému zaplatenia 10.741,31 eura spolu s úrokom z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 2.072,81

eura od 30.4.2013 do 27.5.2013, 8,5 % ročne zo sumy 2.072,81 eura od 28.5.2013 do 6.6.2013, 8,5 % ročne zo sumy 2.072,81 eura od 7.6.2013 do 8.7.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 9.7.2013 do 15.8.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 16.8.2013 do 12.9.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 13.9.2013 do 16.10.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.10.2013 do 15.11.2013, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 16.11.2013 do 16.12.2013, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.12.2013 do 14.1.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 15.1.2014 do 17.2.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 18.2.2014 do zaplattenia, na tom skutkovom základe, že je bývalou manželkou žalovaného, pričom rozsudok o rozvođe manželstva nadobudol právoplatnosť 6.2.2008. Žalovaný dňa 11.1.2008, po dohode oboch strán sporu, vyhlásil pred notárom, že prevezme na seba všetky záväzky vyplývajúce zo všetkých úverových zmlúv uzatvorených s Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 31 335 044 (ďalej ako "PSS") ako veriteľom a stranami sporu ako solidárnymi dlžníkmi, pričom sa zaviazal prednostne do 31.12.2008 uhradiť úver, ktorý je zabezpečený nehnuteľnosťou vo výlučnom vlastníctve žalobkyne, a to z úverovej zmluvy zo dňa 11.4.2007 na sumu 2.325.000 Sk ako medziúver č. 1544739716 k stavebnému úveru č. 1524739310 vo výške 1.511.250 Sk. Dohoda, že záväzky súvisiace s predmetným úverom uhradí výlučne žalovaný vznikla z dôvodu, že tieto sám užil a investoval do svojej veci, resp. na zhodnotenie svojej veci; následne na základe hrozby predaja jej nehnuteľnosti - bytu, v ktorom býva spolu so svojimi tromi maloletými deťmi, začala úver sama splácať, a preto žiadala aby súd titulom vydania bezdôvodného obohatenia zaviazal žalovaného na zaplattenie celej sumy uhradených splátok, ktoré realizovala na úverový účet po tom, ako žalovaný prestal úver splácať.

3. Súd prvej inštancie na úvod skonštatoval, že uznesením č.k. 16C/94/2014-100, zo dňa 10.11.2014, právoplatným 21.11.2014, pripustil zmenu žaloby na základe návrhu doručeného súdu dňa 10.10.2014, spočívajúcu v jej rozšírení, keď žiadala uložiť žalovanému povinnosť uhradiť 14.698,83 eura a sumu 565,36 eura každý kalendárny mesiac do 10. dňa v mesiaci počnúc mesiacom október 2014, spolu s úrokmi z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 2.072,81 eura od 30.4.2013 do 27.5.2013, 8,5 % ročne zo sumy 2.072,81 eura od 28.5.2013 do 6.6.2013, 8,5 % ročne zo sumy 2.072,81 eura od 7.6.2013 do 8.7.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 9.7.2013 do 15.8.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 16.8.2013 do 12.9.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 13.9.2013 do 16.10.2013, 8,5 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.10.2013 do 15.11.2013, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 16.11.2013 do 16.12.2013, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.12.2013 do 14.1.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 15.1.2014 do 17.2.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 18.2.2014 do 19.3.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 20.3.2014 do 15.4.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 16.4.2014 do 16.5.2014, 8,25 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.5.2014 do 16.6.2014, 8,15 % ročne zo sumy 565,36 eura od 17.6.2014 do 18.7.2014, 8,15 % ročne zo sumy 565,36 eura od 19.7.2014 do 19.8.2014, 8,15 % ročne zo sumy 565,36 eura od 20.8.2014 do 22.9.2014, 8,05 % ročne zo sumy 565,36 eura od 23.9.2014 do zaplattenia.

4. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozsudku (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie vo vzťahu k skutkovému stavu zistil, že PSS ako veriteľ, so žalovaným ako dlžníkom a žalobkyňou ako spoludlžníkom, uzatvorila Zmluvu o mimoriadnom medziúvere č. 1524739716 a stavebnom úvere č. 1524739310 zo dňa 11.4.2007 (ďalej ako "Zmluva o úvere"), na základe ktorej poskytla PSS stranám sporu mimoriadny medziúver 2.325.000 Sk, a ktorou sa žalobkyňa zaviazala k splateniu dlhu spoločne a nerozdielne s dlžníkom - žalovaným. Ustálil, že žalobkyňa ako záložca, uzavrela dňa 18.4.2007 s PSS ako záložným veriteľom, zmluvu o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok na zabezpečenie zaplattenia pohľadávky a jej príslušenstva vznikutej zo Zmluvy o úvere; zálohom bol byt vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný 11.1.2008 podpísal prehlásenie, z ktorého vyplýva, že uhradí všetky záväzky vyplývajúce zo všetkých úverových zmlúv uzatvorených s PSS, na ktorých je ako spoludlžník, resp. hlavný dlžník uvedená manželka, t.j. žalobkyňa, a nebude tieto záväzky presúvať na ňu, pričom prednostne bude uhrádzať úver, na ktorom je uvedená ako hlavný dlžník a kde je založený byt na Š. ulici v C. v jej výlučnom vlastníctve s tým, že tento úver uhradí celý najneskôr do 31.12.2008. Skonštatoval, že Okresný súd Bratislava V rozsudkom č.k. 7C/348/06-43, zo dňa 29.1.2008, rozviedol manželstvo strán sporu; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 6.2.2008. Zistil, že dňa 19.3.2013 PSS oznámila stranám sporu, že do 31.3.2013 je potrebné uhradiť omeškané splátky a riadne splátky za marec 2013, v opačnom prípade obdržia informáciu o odstúpení od zmluvy s vyčíslenou výškou celkového nesplateného dlhu cca 72.578 eur, ktorý bude následne vymáhaný výkonom záložného práva, t.j. predajom založenej nehnuteľnosti.

5. Na ozrejmienie právnej stránky prehlásenia žalovaného z 11.1.2008 súd prvej inštancie uviedol, že ho nemohol posúdiť ako dvojstranný právny úkon, teda dohodu, nakoľko sa jedná o jednostranné prehlásenie; na uvedenom základe nie je možné ho považovať ani za dohodu o vnútornom pomere na dlhu medzi solidárnymi spoludlžníkmi podľa § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prípadne dohodu o prevzatí dlhu podľa § 531 Občianskeho zákonníka, alebo dohodu o pristúpení k záväzku podľa § 534 Občianskeho zákonníka. Podotkol, že dohody o zmene v osobe dlžníka je možno zásadne dojednávať iba s osobami stojacimi mimo záväzko-vého vzťahu, formuláciou "preberá jeho dlh", resp. "splní jeho záväzok". V prejednávanej veci je však žalobkyňa rovnako ako žalovaný solidárnou dlžníčkou z dotknutej Zmluvy o úvere, a teda žalovaný by sa nezaviazal plniť cudzí dlh, ale plniť dlh vlastný. Objasnil, že prehlásenie nie je ani dohodou o správe spoločného majetku podľa § 143a Občianskeho zákonníka, pretože táto dohoda má byť právnym úkonom dvojstranným a súčasne zákon pre ňu predpisuje formu notárskej zápisnice, pričom žalovaný nepreukázal a ani netvrdil, že uvedené prehlásenie spĺňa túto formu. Na uvedenom základe súd prvej inštancie vyslovil názor, že zo samotného jednostranného prehlásenia nemožno bez ďalšieho vyvodiť existenciu povinnosti žalovaného na plnenie.

6. Súd prvej inštancie mal ďalej za preukázané, že prehlásenie bolo žalovaným podpísané po predchádzajúcej vzájomnej dohode so žalobkyňou, čo sama uviedla. Poznamenal, že žalovaný vo svojej výpovedi k prehláseniu uviedol len to, že sa týkalo vyslovene úveru, kde ako predmet záložného práva bol poskytnutý byt na Š. ulici v C. a z hľadiska splácania ho chcel časovo uprednostniť pred ostatnými spoločnými úvermi, keď uviedol, že ho uhradí najneskôr do 31.12.2008. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný v spore tvrdil, že zmienka o úveroch kde vystupuje žalobkyňa ako spoludlžník, resp. hlavný dlžník, bola v prehlásení koncipovaná z jeho strany za účelom precizovania, že sa jedná o všetky úvery, ktoré sú zabezpečené záložnými zmluvami, na ktorých vystupuje žalobkyňa ako výlučný záložca bytu, nakoľko v čase vyhlásenia nevedeli presne určiť, koľko úverových zmlúv bude potrebné uzatvoriť a následne potom zabezpečiť záložnými zmluvami vo vzťahu k bytu na Š. ulici.

7. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalovaný v spore nepopieral samotnú existenciu dvojstrannej dohody, že sa so žalobkyňou dojednali, že úvery bude splácať výlučne sám; vo vyjadrení z 17.1.2017 dokonca uviedol, že písomné prehlásenie bolo vykonané s vedomím žalobkyne a malo sa jednať o dohodu o správe majetku v bezpodielovom spolu-vlastníctve manželov. Súd prvej inštancie túto ústnu dohodu predchádzajúcu písomnému potvrdeniu z 11.1.2008 posúdil ako úpravu vzájomného pomeru strán sporu na dlhu, ktorého sú solidárnymi dlžníkmi, v zmysle § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zároveň konštatujúc, že pre platnosť takejto dohody sa nevyžaduje písomná forma. Dodal, že uvedenému záveru svedčí aj konanie žalovaného, že v období od jari 2007 sa vyjadroval, že je povinný splácať uvedený úver v celom rozsahu, je to jeho finančná priorita, jeho prvoradá povinnosť, ktorý postoj prezentoval verejne, v rodine, pred dcérou, uvádzal, že žalobkyňa nemá s týmto úverom nič spoločné, keďže je to jeho súkromná záležitosť a ona so stavbou nesúhlasila, resp. s tým ako by sa mala táto stavba užívať, t.j. že v dome by mala bývať jeho prvá manželka s deťmi, a aj žalobkyňa s deťmi; žalovaný sa pritom nevyjadroval, že by mala povinnosť splácať tento úver aj žalobkyňa, čo vyplynulo z výpovede svedkyne B. B.. V tejto súvislosti považoval súd prvej inštancie za potrebné uviesť, že existencii dohody v zmysle § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka svedčí aj to, že žalovaný splácal dotknutý úver od jeho poskytnutia v roku 2007 až do novembra 2012, pričom od žalobkyne (až do priebehu súdneho sporu) nežiadal, aby na tento ani na iné úvery prispievala. Objasnil, že skutočnosť, že uvedený úver prestal splácať, žalovaný neodôvodňoval absenciou dohody a povinnosťou žalobkyne platiť uvedený úver, ale finančnou krízou a nedostatkom finančných prostriedkov; navyše žalovaný vo vyjadrení z 22.2.2015 uviedol, že nikdy na seba neprevzal všetky dlhy, ale zaviazal sa prednostne a v plnej výške zaplatiť iba tie záväzky, na ktorých figuruje žalobkyňa ako hlavný dlžník. Súd prvej inštancie mal za to, že až neskôr s ohľadom na priebeh súdneho sporu začal žalovaný účelovo tvrdiť, že dlh mienil nezáväzne dobrovoľne plniť sám. Na uvedenom základe dospel k záveru, že medzi stranami sporu bola uzavretá dohoda podľa § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorej potvrdením obsahu bolo prehlásenie žalovaného z 11.1.2008, čo je v občianskoprávných vzťahoch, ktoré sú typické svojou častou neformálnosťou, plne akceptovateľné. Pre úplnosť súd prvej inštancie dodal, že finančné prostriedky získané prostredníctvom dotknutého úveru použil žalovaný na vlastnú potrebu.

8. Pokiaľ sa jedná o právnu stránku dohody v zmysle § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej sa žalovaný zaviazal uhradiť dlh zo Zmluvy o úvere v celom rozsahu, súd prvej inštancie podotkol, že obsah takejto zmluvy neodporuje zákonu, keď pasívna solidarita vyplýva zo zmluvy, pričom možnosť vnútorného usporiadania pomerov medzi spoludlžníkmi nie je týmto dotknutá a títo si môžu

vzájomnou dohodou určiť, že veriteľovi zodpovedá len niektorý z nich. Ozrejmil, že takáto dohoda má účinky len vo vzťahu medzi solidárnymi dlžníkmi, voči veriteľovi nepôsobí. Dodal, že s ohľadom na existenciu uvedenej dohody medzi stranami sporu, nepovažoval za dôvodnú obranu žalovaného ohľadne započítania pohľadávky, ktorú uhradil titulom splácania úverov poskytnutých od PSS výhradne sám, voči žalovanej pohľadávke.

9. V nadväznosti na námietku žalovaného, že pokiaľ bolo vo vyhlásení použité slovné spojenie "resp. kde je uvedená /žalobkyňa/ ako hlavný dlžník", možno interpretovať iba tak, že žalovaný obmedzil a precizoval svoje vyhlásenie iba na tie záväzky, kde je žalobkyňa uvedená ako hlavný dlžník, súd prvej inštancie objasnil, že synonymami pre výraz "respektíve" sú pojmy "prípadne, eventuálne, alebo", a preto pokiaľ bolo použité slovné spojenie "na ktorých je ako spoludlžník resp. hlavný dlžník uvedená" je potrebné ho vykladať tak, že sa vzťahuje tak na zmluvy, pri ktorých je žalobkyňa uvedená buď v pozícii hlavného dlžníka alebo v pozícii spoludlžníka. Poznamenal, že tvrdenie žalovaného, že táto formulácia bola zvolená za účelom precizovania, nakoľko v čase vyhlásenia nevedeli presne určiť, koľko úverových zmlúv bude potrebné uzatvoriť a následne potom zabezpečiť záložnými zmluvami vo vzťahu k bytu na Š. ulici, považoval za účelové, pretože žalovaný na pojednávaní dňa 8.3.2017 uviedol, že sa jednalo o posledný úver (zmluva z 11.4.2007), pričom prehlásenie je až zo dňa 11.1.2008.

10. Súd prvej inštancie ďalej upriamil pozornosť na námietku premlčania s tým, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovanému nevznikol záväzok na základe prehlásenia z 11.1.2008, ale na základe plnenia solidárneho dlžníka nad dohodnutý rozsah v zmysle § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nemohlo sa právo žalobkyne na regresnú náhradu premlčať, nakoľko prvýkrát žalobkyňa plnila dňa 29.4.2013 a žaloba bola podaná na súde dňa 10.3.2014; skonštatoval, že regresný nárok sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť zaplatením solidárneho dlhu.

11. Súd prvej inštancie vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že zánikom bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu (ďalej ako "BSM") zanikli aj všetky dohody o správe majetku v BSM, pričom prehlásenie z 11.1.2008 považoval za takúto dohodu, pripomenul, že prehlásenie nie je dohodou o správe majetku v BSM. Ďalej vyslovil názor, že zánik BSM ako majetkového spoločenstva medzi manželmi nemožno považovať za dôvod zániku dohody v zmysle § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že ak za trvania manželstva boli vzájomné podiely na spoločnom dlhu určené dohodou strán sporu, nemožno v tejto časti aplikovať § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka ohľadne rovnakej právnej skutočnosti a fakticky nebrať na vedomie zmluvnú autonómiu strán sporu, keďže § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka je právnym predpisom prezumovaným v § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dodal, že výklad, podľa ktorého by zánikom BSM zanikli aj dohody v zmysle § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka by mohol predstavovať neoprávnený zásah do právnej istoty strán tejto dohody.

12. Na uvedenom základe súd prvej inštancie podľa § 2 ods. 3, § 3 ods. 1, § 34, § 35 ods. 1, § 40 ods. 1 a ods. 3, § 100 ods. 1 a ods. 2, § 143, § 143a ods. 1, ods. 2 a ods. 3, § 149 ods. 1 a ods. 4, § 489, § 511 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., žalobe v časti o zaplatenie 33.920,87 eura vyhovel; konštatujúc, že uvedená suma pozostáva zo sumy 14.698,83 eura, t.j. zo splátok úveru uhradených žalobkyňou v období od apríla 2013 do septembra 2014 a zo sumy 19.222,04 eura, t.j. zo splátok úveru vo výške 565,36 eura od októbra 2014 do júla 2017, t.j. v počte 34 splátok, nakoľko medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa úver uhradza sama od marca 2013 do súčasnosti. Súd prvej inštancie žalobu v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému platiť mesačne sumu 565,36 eura, vždy k 10. dňu kalendárneho mesiaca a to od mesiaca august 2017, zamietol, keď podotkol, že v čase vyhlásenia rozsudku žalobkyňi nevznikol v súvislosti so splátkami splatnými v budúcnosti (od augusta 2017 do celkového splatenia úveru) regresný nárok voči žalovanému, nakoľko neuhradila žiaden dlh, ktorý by bolo možné považovať za plnenie nad dohodu spoludlžníkov podľa § 511 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka. Dodal, že priznaním takto uplatneného nároku, by v prípade, ak by žalobkyňa úver po vyhlásení rozsudku ďalej neplatila, prípadne neplatila vo výške 565,36 eura, mohlo dôjsť na jej strane k bezdôvodnému obohateniu. Súd prvej inštancie zaviazal žalovaného aj k úhrade úrokov z omeškania zo sumy jednotlivých splátok, odo dňa ich úhrady do žalobkyňou uplatneného dňa nasledujúcej splátky, pričom úrok z omeškania 8,05 % ročne zo sumy 565,36 eura od 23.9.2014 priznal až do zaplatenia, a to vychádzajúc z viazanosti obsahom žaloby a pripustenej zmeny žaloby; výšku úrokov z omeškania priznal v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p., vychádzajúc zo skutočnosti, že v časti

zamietnutia žaloby sa jednalo o opakujúce sa plnenie na neurčitý čas, ktoré žalobkyňa charakterizovala len tak, že žiada, aby žalovaný plnil sumu 565,36 eura mesačne až do splatenia úveru; za cenu plnenia tak považoval trojnásobok ceny ročného plnenia a analogicky aplikujúc ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch, teda sumu 20.352,96 eura, v ktorej časti mala žalobkyňa neúspech, čo pri celkovej žalovanej sume 54.273,83 eura, predstavuje úspech žalobkyne v rozsahu 62,50 % a úspech žalovaného 37,50 %; čistý pomer úspechu vo veci žalobkyne tak predstavuje 25 %, v ktorom rozsahu žalobkyňa súd prvej inštancie voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Svedočné uplatnené svedkyňou P. Z. nebolo kryté preddavkami na trovy dôkazu, a preto jej súd prvej inštancie priznal priamo voči stranám sporu nárok na náhradu svedočného, voči žalobkyne v rozsahu 37,50 % a voči žalovanému v rozsahu 62,50 %, vychádzajúc z pomeru úspechu strán vo veci.

13. Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia vecí. Z doplnenia odvolania žalovaného je zrejmé, že odvolanie podľa obsahu smeruje proti vyhovujúcej časti rozsudku a rozsudok v tejto časti žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp. zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov odvolaniu žalovaného bola námietka, že súd prvej inštancie dospel k prekvapivým, nepredvídaným a nesprávnym skutkovým zisteniam, na ktoré strany sporu nijakým spôsobom neupozornil, a ktoré neboli stranami sporu predpokladané. Bol zaskočený záverom, že medzi stranami sporu bola preukázaná existencia údajnej ústnej dohody počas trvania ich manželstva, ktorá predchádzala jeho prehláseniu z 11.1.2008. Mal za to, že súd prvej inštancie pripustením vykonania dôkazov vo forme predloženia listín (výpisov z úverových zmlúv, z ktorých vyplýva kto, kedy a v akej výške splácal záväzky - úvery strán sporu), ktorými preukazoval, že z ich spoločných záväzkov uhradil nepomerne viac ako žalobkyňa, nepriamo naznačil svoj predbežný právny názor, že prostriedok procesnej obrany žalovaného (uhradil viac ako žalovaná), je vecne správny. Domnieval sa, že súd prvej inštancie pochybil, keď v nadväznosti na § 470 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 182 ods. 2 C.s.p. (správne § 181 ods. 2 C.s.p., pozn. odvolacieho súdu) neurčil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné a tiež neuviedol svoje predbežné právne posúdenie vecí. Žalovaný bol názoru, že bez týchto úkonov súdu nemožno zabezpečiť predvídateľnosť súdneho konania, čo vedie k zbytočným prietahom a nedorozumeniam medzi súdom a stranami sporu navzájom.

14. Žalovaný súdu prvej inštancie vytykal, že dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože z vykonaného dokazovania bolo preukázané iba to, že sa dohodol so žalobkyňou, že pred notárom spíše jednostranné prehlásenie, ktorého obsahom bolo, že nebude na svoju manželku (žalobkyňu) prenášať povinnosť splácať ich spoločné záväzky vyplývajúce z úverov, na ktorých je vedená ako hlavný dlžník, avšak z uvedeného nemožno dospieť k záveru, že sa s manželkou (žalobkyňou) zároveň ústne dohodol aj na tom, že si upravia medzi sebou svoje dlžnícke podiely k záväzkom z predmetných úverových zmlúv. Mal za to, že toto potvrdila aj samotná žalobkyňa; vypovedala totiž, že keď sa ho pýtala, prečo úver neplatí tak ako je uvedené v prehlásení, povedal jej, že nemá peniaze. V tejto súvislosti súdu prvej inštancie vyčítal, že porušil § 470 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 151 C.s.p., keď dospel k nesprávnym zisteniam najmä na základe toho, že žalovaný samotnú existenciu dvojstrannej dohody takéhoto obsahu nepoprel. Dodal, že existenciu takejto dohody výslovne nepoprel len preto, že konanie bolo zmätočné; nebolo totiž zrejmé, ktoré skutkové tvrdenia sú nesporné a zo správania súdu prvej inštancie a protistrany vyplývalo, že rozhodujúcou skutočnosťou pri určení, či bude žaloba úspešná je potvrdenie alebo vyvrátenie existencie ústnej dohody o vyporiadaní BSM. Poznámene, že nevie, ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že finančné prostriedky z dotknutých úverov boli využité na jeho osobnú potrebu, pretože z vykonaných dôkazov jasne vyplýva, že boli použité na financovanie výstavby rodinného trojdomu v katastrálnom území X., s čím žalovaná zjavne súhlasila; predmetná nehnuteľnosť je iba formálne uvedená v jeho výlučnom vlastníctve, keďže prílohou návrhu na vklad vlastníckeho práva k rozostavanej stavbe bola zmluva o dielo, na ktorej figuroval iba on, čo avšak nemá z právneho hľadiska význam, nakoľko táto nehnuteľnosť patrí do masy BSM a po jeho zániku (uplynutím troch rokov) žalobkyne zo zákona patrí 1/2 tejto nehnuteľnosti.

15. Zdôraznil, že súd prvej inštancie spor nesprávne právne posúdil, keď dospel k tomu, že právna úprava BSM nijako zvlášť neovplyvňuje a nereguluje údajnú ústnu dohodu manželov (strán sporu)

o vnútornom určení dlžníckych podielov. Súd prvej inštancie pochybil, pretože sa nezaoberal tým, či spoločné záväzky (dlhy) manželov sú predmetom BSM alebo nie, a pritom táto skutočnosť má kardinálny vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Skonštatoval, že v súčasnej dobe existujú v praxi všeobecných súdov a v judikatúre dva prevládajúce názory týkajúce toho, či sú dlhy súčasťou masy BSM.

16. Žalovaný v tomto smere poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 9Co/44/2013, zo dňa 13.6.2013, rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo/113/2007, zo dňa 27.5.2008, rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo/147/2011, zo dňa 27.8.2013, a podotkol, že v zmysle týchto rozhodnutí spoločné záväzky (dlhy) manželovi nie sú vyslovene predmetom BSM, avšak v prípade vyporiadania BSM sa aj spoločné dlhy manželov považujú za súčasť BSM (tzv. vyporiadanie v širšom zmysle) a preto sa musia aj tieto spoločné záväzky manželov po zániku BSM obligatórne vyporiadať podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka následnou dohodou, súdnym rozhodnutím alebo zákonným vyporiadáním uplynutím času. Podčiarkol, že aplikácia tohto právneho názoru má v prejednávanej veci za následok, že došlo k vyporiadaniu BSM v "širšom zmysle", teda aj k vyporiadaniu spoločných záväzkov priamo zo zákona podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pretože strany sporu zhodne tvrdili, že medzi nimi nedošlo k akejkoľvek dohode, či podaní návrhu na vyporiadanie BSM, čo uviedol aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Domnieval sa, že údajná ústna dohoda manželov (strán sporu) o vnútornom určení svojich dlžníckych podielov, zaniká buď uplynutím 3 rokov od zániku BSM alebo je modifikovaná § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, a to vzhľadom na pasivitu zmluvných strán (strán sporu) pri vyporiadaní BSM a nástupom nevyvrátiteľnej právnej domnienky o rovnosti vnútorných dlžníckych podielov. Dodal, že pasivita strán sporu pri vyporiadaní BSM sa okrem toho dá považovať aj za konkludentný súhlas (strán sporu), ktorým menia svoju ústnu dohodu o vnútornom určení svojich dlžníckych podielov tak, že tieto dlžnícke podiely budú určené ex lege podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Bol názoru, že márnym uplynutím trojročnej lehoty vzniká nevyvrátiteľná domnienka, že spoločné majetkové práva a povinnosti bývalých manželov (strán sporu) ako napr. vklady, pohľadávky, dlhy, sú pre nich navzájom v rovnakom pomere. Poukázal na § 511 ods. 2 vetu prvú Občianskeho zákonníka, že právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu nie je ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté inak; právny predpis kogentnej povahy (§ 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka) má preto prednosť pred údajnou ústnou dohodou medzi stranami sporu o určení ich dlžníckych podielov podľa § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že nemožno dospieť ani k takému záveru, že by údajná ústna dohoda strán sporu o vnútornom určení dlžníckych podielov predstavovala dohodu o vyporiadaní BSM, nakoľko je to v príkrom rozpore so zisteným skutkovým stavom, ako aj s právnym poriadkom, keďže BSM nie je možné vyporiadať počas jeho trvania. Skonštatoval, že ak manželia uzatvárajú v priebehu rozvodového konania ešte a za trvania BSM dohodu o rozdelení spoločného majetku, hoci pod podmienkou, že dohoda sa stane účinnou až v prípade, že dôjde k rozvodu ich manželstva, uzatvárajú dohodu o majetku, ktorý v dobe jej uzavretia tvorí ich spoločný majetok, avšak nevedia a ani nemôžu vedieť, čo bude tvoriť ich spoločný majetok ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva a zániku bezpodielového spoluvlastníctva; takýto stav by však bol v rozpore so zákonom, pretože k vyporiadaniu ohľadom spoločného majetku za trvania manželstva môže podľa Občianskeho zákonníka dôjsť len vtedy, ak súd zruší bezpodielové spoluvlastníctvo na návrh niektorého z manželov, nehľadiac na to, že z § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka jasne plynie, že vyporiadanie sa vykoná, až keď BSM zanikne (obdobne Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk č. 9/1965, R 70/1965).

17. Žalovaný ďalej upriamil pozornosť na rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/134/2016, zo dňa 26.4.2016, a odbornú literatúru, v zmysle ktorých sú spoločné záväzky (dlhy) manželov priamo predmetom BSM; na uvedenom základe by potom údajná ústna dohoda strán sporu o vnútornom určení dlžníckych podielov, ktorá by bola uzavretá počas existencie BSM, predstavovala vo svojej podstate a podľa jej obsahu a účelu dohodu o zúžení BSM, ktorá by však bola absolútne neplatná pre nedostatok formy (nebola uzavretá vo forme notárskej zápisnice v zmysle § 143a ods. 3 Občianskeho zákonníka) a aj preto, že takáto údajná dohoda by sa mohla vzťahovať len na budúci majetok manželov.

18. Uzavrel, že v oboch prípadoch právneho posúdenia otázky, či dlhy manželov spadajú do masy BSM bolo nutné žalobu zamietnuť. V prvom prípade preto, že márnym uplynutím trojročnej lehoty na vyporiadanie BSM po jeho zániku došlo k jeho zákonnému vyporiadaniu, ktoré má povahu nevyvrátiteľnej právnej domnienky; napadnutý rozsudok v tomto prípade vo svojej podstate nerešpektuje nevyvrátiteľnosť tejto právnej domnienky a pokúša sa ju "vyvrátiť" aplikáciou všeobecných ustanovení o záväzkoch podľa § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka bez akejkoľvek aplikácie lex specialis ustanovení

o bezpodielovom spolu-vlastníctve manželov podľa § 143 až § 151 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ sa jedná o druhý prípad, údajná ústna dohoda strán sporu o vnútornom určení dlžníckych podielov, ktorá bola uzavretá počas existencie BSM, predstavuje vo svojej podstate a podľa jej obsahu a účelu dohodu o zúžení BSM, ktorá je absolútne neplatná pre nedostatok zákonom predpísanej formy a preto, že sa spätne vzťahuje na majetok BSM, ktorý už existoval.

19. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadala, aby súd prvej inštancie odvolanie v zmysle § 386 písm. d) C.s.p. odmietol a na doplnenie odvolania podané žalovaným po uplynutí lehoty na odvolanie neprihliadal; v prípade, ak bude prebiehať odvolacie konanie, žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Skonštatovala, že žalovaný doručil súdu odvolanie, ktoré nemalo zákonné náležitosti, pretože neuviedol čoho sa domáha a absentuje aj náležité odôvodnenie, a to v posledný deň lehoty, t.j. 14.9.2017 s tým, že ho doplní do 10 dní odo dňa jeho podania. Podotkla, že 2.10.2017, teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania, doručil súdu doplnenie odvolania, v ktorom uviedol podrobnejšie odôvodnenie; domnievala sa, že opísanie odvolacích dôvodov použitím v zákone uvedených formulácií bez podrobnejšej špecifikácie a argumentácie nemožno považovať za dostatočné, pretože odvolací súd na základe takéhoto odvolania nemôže posúdiť v čom žalovaný vidí nesprávnosť napadnutého rozsudku. Dodala, že dôvody uvedené v podaní označenom ako "doplnenie odvolania" nemožno považovať za doplnenie odvolacích dôvodov, ale za samotné uvedenie odvolacích dôvodov, t.j. samotné odvolanie, ktoré teda bolo podané po uplynutí lehoty.

20. Žalovaný v odvolacej replike poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/268/2009, uznesenie Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 122/06-8 a nález Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 128/07-36, zo dňa 5.9.2007, a oponoval, že rozhodovacia prax najvyšších súdnych orgánov v SR, ktorá je v plnej miere aplikovateľná na prejednávany spor ustálila, že pokiaľ odvolateľ doplní odvolacie dôvody predtým ako odvolací súd rozhodne o podanom opravnom prostriedku, je potrebné považovať takéto odvolanie za bezvadné, pritom je irelevantné, či tak došlo po lehote na podanie odvolania alebo pred ňou; tieto názory reflektuje aj právna úprava Civilného sporového poriadku, konkrétne v § 386 písm. d), kde je výslovne uvedené, že odvolací súd odmietne odvolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363, avšak iba v prípade, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať. Na uvedenom základe mal za to, že v zmysle § 386 písm. d) v spojení s § 378 ods. 1, § 217 ods. 1 a § 234 ods. 2 C.s.p., bolo jeho odvolanie postihnuté odstrániteľnou vadou spočívajúcou v nedostatočnom uvedení odvolacích dôvodov a petitu odvolania, avšak tieto vady boli bez výzvy súdu prvej inštancie pred rozhodnutím odvolacieho súdu riadne odstránené podaním s názvom "doplnenie odvolania", a preto v čase rozhodovania odvolacieho súdu neexistuje vada odvolania, pre ktorú nemožno v odvolacom konaní pokračovať. Argumentoval, že § 363, § 365 C.s.p., ako ani žiadne iné ustanovenie Civilného sporového poriadku vzťahujúce sa na odvolacie konanie neustanovuje, že by odvolateľ bol povinný v podanom odvolaní uviesť podrobne vymedzené odvolacie dôvody a to na rozdiel od ustanovení vzťahujúcich sa k dovolaniu a ku kasačnej sťažnosti (§ 431 ods. 1 a § 440 ods. 2 C.s.p.); naopak z doslovného znenia § 363 v spojení s § 365 C.s.p. vyplýva, že stačí, ak odvolateľ iba stroho opíše odvolacie dôvody uvedené v predmetnom ustanovení. Bol názoru, že absencia takejto kvalita-tívnej požiadavky na vymedzenie odvolacieho dôvodu, nie je legislatívnym nedostatkom, či medzerou v zákone, ale zrejším úmyslom zákonodarcu, že pre riadne podanie odvolania je postačujúce, ak odvolateľ iba všeobecne uvedie dôvody odvolania uvedené v § 365 ods. 1 C.s.p., pričom je právne významné, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu, boli tieto odvolacie dôvody uvedené v odvolaní bližšie vysvetlené.

21. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti, prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil 30.6.2020 (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 3 C.s.p.).

22. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku

jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka

23. Podľa § 149 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spolu-vlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150. Ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali. Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd. Ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníci užíva. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

24. Podľa § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov. Pokiaľ nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť, rozvrhne sa tento podiel rovnakým dielom na všetkých ostatných.

25. Žalobou doručenou na súd dňa 10.3.2014 sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala náhrady splátok, ktoré plnila vo vzťahu k úveru čerpanému na základe Zmluvy o mimo-riadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 11.4.2007, skutkovo tvrdiac, že žalovaný dňa 11.1.2008 podpísal prehlásenie, t.j. ešte pred zánikom bezpodielového spoluvlastníctva manželov a aj následne po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov opätovným ústnym prísľubom, ktorým na seba prevzal všetky záväzky vyplývajúce zo všetkých úverových zmlúv uzavretých s PSS; neskôr v spore tiež tvrdila, že so žalovaným uzatvorila ústnu dohodu o čiastočnom vyporiadanií bezpodielového spoluvlastníctva manželov týkajúcu sa spoločných dlhov, čo podporovala aj skutočnosť, že po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov splácal žalovaný ďalšie roky všetky úvery sám (č.l. 254).

26. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa a žalovaný ako dlžníci uzatvorili s Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom, dňa 11.4.2007 Zmluvu o mimoriadnom medziúvere č. 1524739716 a stavebnom úvere č. 1524739310, na základe ktorej poskytla PSS stranám sporu mimoriadny medziúver 2.325.000 Sk (77.175,86 eura), a ktorou sa žalobkyňa so žalovaným zaviazali k splateniu dlhu spoločne a nerozdielne; žalobkyňa ako záložca následne uzavrela dňa 18.4.2007 s PSS ako záložným veriteľom, Zmluvu o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok na zabezpečenie zaplata pohľadávky a jej príslušenstva vzniknutej zo Zmluvy o úvere; zálohom bol byt vo výlučnom vlastníctve žalobkyne č. XX, nachádzajúci sa na 9. poschodí bytového domu na Š. ulici XX v C..

27. Žalovaný dňa 11.1.2008, t.j. počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu, písomne prehlásil, že sám uhradí všetky záväzky vyplývajúce zo všetkých úverových zmlúv uzatvorených s Prvou stavebnou sporiteľňou Bratislava, na ktorých je ako spoludlžník, resp. hlavný dlžník uvedená jeho manželka - žalovaná a nebude tieto záväzky presúvať na ňu. Prednostne bude uhrádzať úver, na ktorom je uvedená ako hlavný dlžník a kde je založená nehnuteľnosť (jej byt na ulici Š. XX, 9. poschodie). Tento úver uhradí najneskôr do 31.12.2008.

28. V prejednávanej veci bolo medzi stranami ďalej nesporné, že manželstvo žalobkyne a žalovaného, a teda aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo vzniklo uzavretím manželstva dňa 6.5.2000 a zaniklo dňa 6.2.2008, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 7C/348/06-43, zo dňa 29.1.2008, ktorým bolo manželstvo strán sporu rozvedené.

29. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie); o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach sporových strán).

30. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej aj ako "BSM") je základnou formou usporiadania majetkových vzťahov medzi manželmi; ide o formu majetkového spoločenstva, ktorej vznik je spätý so vznikom manželstva. Jeho pojmovým znakom je bezpodielovosť, ktorá vyjadruje, že miera účasti manželov na spoločnom majetku nie je vyjadrená podielmi ako v prípade podielového spoluvlastníctva. Každý z manželov má vlastnícke právo k celej veci v BSM, obmedzený je len rovnakým právom druhého manžela. Trvanie BSM je zásadne viazané na dobu trvania manželstva.

31. Zánikom manželstva zanikne i BSM a vykoná sa jeho vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka. Ak zanikne BSM, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka (§ 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Vyporiadanie BSM podľa § 150 Občianskeho zákonníka pozostáva jednak zo stránky kvalitatívnej, t.j. usporiadania vlastníctva k jednotlivým veciam patriacim do BSM, jednak zo stránky kvantitatívnej, ktorá sa týka jednotlivých hodnôt účastníkov - bývalých manželov. Predmetom vyporiadania BSM je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku.

32. Občiansky zákonník nemá výslovné ustanovenie o tom, ako treba vyporiadať pohľadávky a dlhy manželov, ktoré sú spojené s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom; tieto pohľadávky a dlhy nepatria totiž podľa ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka do BSM. Ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít zastáva stanovisko, že v rámci komplexného riešenia majetkových vzťahov sa zásadne vyporiadávajú aj ďalšie spoločné majetkové práva a povinnosti, vrátane spoločných pohľadávok a dlhov s primeraným použitím ustanovení § 149 a § 150 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vyporiadania týchto spoločných majetkových práv a povinností je, že vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v súvislosti s ich hospodárskym a spotrebným spoločenstvom a že v dobe jeho zániku existujú. Vyporiadanie BSM sa tak vykonáva ako vyporiadanie v tzv. širšom zmysle, to znamená, že do úvahy sa berú a vyporiadávajú aj pohľadávky a dlhy vzniknuté za trvania manželstva účastníkov a ich spoločného hospodárenia.

33. Obsahom dohody o vyporiadaní BSM je teda nielen rozdelenie hnutelných a nehnuteľných vecí tvoriacich predmet BSM, ale v širšom zmysle tiež vyporiadanie ďalších spoločných majetkových práv a povinností manželov, vrátane spoločných dlhov a pohľa-dávok; predpokladom vyporiadania týchto spoločných majetkových práv a povinností je, že vznikli za trvania BSM, v súvislosti s ich hospodárskym a spotrebným spoločenstvom, a že v dobe jeho zániku existujú.

34. Vyporiadanie zaniknutého BSM dohodou je treba vykonať podľa všeobecných zásad vyporiadania BSM uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka; podstatnou náležitosťou tejto dohody je totiž okrem rozdelenia majetkových hodnôt patriacich do BSM aj ustanovenie o vyrovnaní podielov bezpodielových spoluvlastníkov v zmysle princípov vyplývajúcich z § 150 Občianskeho zákonníka. O vyrovnaní podielov sa účastníci môžu dohodnúť tak, že v nej upravia, akým spôsobom alebo akou finančnou čiastkou jeden z manželov vyrovná (hodnotovú) nerovnosť svojho vyporiadania vyplývajúceho z vyššieho podielu druhému manželovi, aby hodnota oboch podielov po takomto vyporiadaní zodpovedala predpokladu rovnosti podielov v zmysle § 150 prvá veta Občianskeho zákonníka, prípadne inak dohod-nutému pomeru podielov.

35. Pri uzatváraní dohody o vyporiadaní BSM sa uplatňuje dispozitívna voľnosť účastníkov, pretože § 150 Občianskeho zákonníka nie je ustanovením kogentným, a strany sa preto v dohode o vyporiadaní môžu od tohto ustanovenia odchýliť; nemožno teda vylúčiť, aby sa manželia dohodli na vyporiadaní BSM aj tak, že jeden z nich nadobudne menší podiel na spoločnom majetku, prípadne nezíska zo spoločného majetku žiadnu hodnotu (obdobne rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR vydané pod sp. zn. 22Cdo/726/1999 a 22Cdo/1283/2003); takúto dohodu možno uzatvoriť najmä v tých prípadoch, keď manželia majú za to, že rozdelením alebo vyporiadaním spoločných vecí medzi nimi nedošlo k hodnotovej nerovnosti, ktorá by nezodpovedala pomeru ich podielov alebo ak vzniknutá nerovnosť nie je podstatná. Zásadne nemožno vylúčiť ani možnosť vzdania sa práva na vyrovnanie podielov v zmysle § 574 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak dohoda musí byť zároveň v súlade so zásadou dobrých mravov podľa § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka; za absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi možno považovať napr. dohodu o vyporiadaní BSM, na základe ktorej jeden z manželov, bez existencie ospravedlňujúceho dôvodu, získal všetky spoločné aktíva predstavujúce značný majetok, zatiaľ čo zadlžený druhý manžel prevzal všetky spoločné pasíva, pričom mu nezostal žiaden majetok,

ktorý by mohol použiť na úhradu svojho dlhu (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu súd ČR vydané pod sp. zn. 22Cdo/141/2009).

36. Dohoda o vyporiadaní BSM je svojou povahou právnym úkonom, na ktorý sa vzťahujú všeobecné ustanovenia § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto musí spĺňať všetky náležitosti vyžadované pre právne úkony, pričom písomná forma dohody je nutná v prípade, ak sa týka nehnuteľnosti; v ostatných prípadoch je možné dohodu uzavrieť aj inou než písomnou formou, t.j. aj ústne alebo konkludentne, ak z takéhoto konania možno bezpečne usúdiť, že prejavy vôle účastníkov smerovali zhodne k tomu, aby bolo (a akým spôsobom) vyporiadané ich zaniknuté BSM.

37. Odvolací súd v názorovej zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že Prehlásenie žalovaného zo dňa 11.1.2008 je jednostranným právnym úkonom žalovaného a preto ho nemožno právne kvalifikovať ako dvojstranný právny úkon - dohodu o správe BSM v zmysle § 143a ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka a zároveň dopĺňa, že vzhľadom na skutočnosť, že vyporiadať možno iba zaniknuté BSM, potom právny úkon - Prehlásenie žalovaného zo dňa 11.1.2008, t.j. pred zánikom BSM, nemožno považovať ani za prípadné potvrdenie o čiastočnom vyporiadaní BSM strán sporu.

38. Nadväzujúc na vyššie uvedenú právnu argumentáciu a skutkové zistenia súdu prvej inštancie, nemožno tiež prisvedčiť tvrdeniu žalobkyne, že žalovaný po zániku BSM ústne prejavil vôľu čiastočne vyporiadať ich BSM takým spôsobom, že bude sám uhrádzať všetky spoločné majetkové povinnosti, t.j. všetky spoločné dlhy a pohľadávky voči PSS, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný uzavretie takejto ústnej dohody o vyporiadaní výslovne poprel (č.l. 264) a žalobkyňa k tejto tvrdenej skutočnosti nepredložila a ani neoznačila žiadne dôkazné prostriedky; a taktiež s prihliadnutím na skutočnosť, že týmto čiastočným vyporiadaním vzťahujúcim sa výlučne k pasívam BSM bez vyporiadania aktív, by došlo k podstatnej hodnotovej nerovnosti, ktorá by nezodpovedala pomeru podielov podľa § 150 Občianskeho zákonníka, avšak bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu. Žalobkyňa navyše tvrdenie o existencii ústnej dohody o čiastočnom vyporiadaní BSM neuviedla v žalobe ako právny titul, z ktorého odvodzuje uplatnený nárok v spore, ale uvedené prezentovala až následne s ohľadom na priebeh sporu, avšak bez zmeny žaloby v zmysle § 140 C.s.p..

39. Súd prvej inštancie tak správne uzavrel, že medzi stranami sporu nedošlo ani k uzatvoreniu dohody o vyporiadaní BSM; žalobkyňa totiž nepreukázala existenciu dohody o vyporiadaní BSM ani nedisponuje písomným potvrdením o vyporiadaní v zmysle § 149 ods. 2 Občianskeho zákonníka; na uvedenom závere nič nemení ani vyjadrenie žalovaného (ako to verejne prezentoval) o jeho povinnosti splatiť predmetný úver v celom rozsahu, že je to jeho finančná priorita a prvoradá povinnosť.

40. Pretože do troch rokov od zániku BSM strán sporu nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou a BSM nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané ani rozhodnutím súdu, v zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka platí, že pokiaľ ide o hnutelné veci strán sporu, tieto im patria podľa stavu, v akom každý z nich veci z BSM pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníci užíval; o ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve, a že podiely oboch strán sporu sú rovnaké, pričom odvolací súd zdôrazňuje, že to isté platí primerane aj o ostatných majetkových právach a povinnostiach, ktoré sú pre strany sporu spoločné, teda vrátane ich spoločných dlhov.

41. V posudzovanej veci ďalej bolo nesporné, že predmetný dlh zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 11.4.2007, vznikol za trvania manželstva strán sporu ako spoločný dlh manželov a v čase zániku BSM existoval; s ohľadom na už uvedenú právnu argumentáciu, sú preto z neho strany sporu zaviazané spoločne a nerozdielne a teda veriteľ má právo požadovať plnenie dlhu od ktoréhokoľvek z nich; keďže medzi stranami sporu nedošlo k vyporiadaniu tohto dlhu, sú v zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka ich vzájomné podiely na dlhu rovnaké.

42. Pokiaľ však manželia, ktorí sa rozviedli, mali spoločnú pôžičku a o ich spoločnom majetku platí, čo je ustanovené v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, potom sa ten z bývalých manželov, ktorý zaplatil celý dlh z pôžičky (alebo viac ako polovicu), môže žalobou na súde domáhať, aby mu druhý z bývalých manželov nahradil, čo mal na tento dlh platiť podľa rovnakého podielu ich obidvoch na tomto dlhu (obdobne R 22/1991).

43. Základným kritériom pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobkyne voči žalovanému tak bolo určenie rozsahu plnenia, ktorý žalobkyňa vynaložila na splnenie spoločného dlhu. Postihové právo žalobkyne voči žalovanému v zmysle § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka je podmienené tým, či plnila nad rozsah zodpovedajúci jej podielu na celkovom dlhu; nemožno totiž vylúčiť, že veriteľ voči niektorej zo strán sporu uplatní iba časť svojho nároku, a to v rozsahu neprevyšujúcom reálnu paritu; pokiaľ v takom prípade jeden spoludlžník poskytne veriteľovi plnenie iba v požadovanom rozsahu, následný regres voči druhému spoludlžníkovi mu bez ďalšieho nevzniká; to platí aj vtedy, ak jeden spoludlžník neplní nad rozsah svojho podielu z iného dôvodu.

44. Regresný nárok sa vzťahuje iba na tú časť plnenia, ktorá prevyšuje spoludlžníkov podiel na celkovom dlhu; ak došlo k splneniu celého dlhu jedným spoludlžníkom, rozsah regresu sa rovná celkovému plneniu zníženému o časť pripadajúcu na spoludlžníka, ktorý plnenie poskytol; rovnaký princíp sa uplatní aj pri čiastočnom splnení dlhu, avšak voči spoludlžníkovi, ktorý plnil, sa zohľadní vždy jeho podiel na dlhu ako celku.

45. V nadväznosti na uvedené právne východiská, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, pretože pri konštatovaní dôvodnosti nároku žalobkyne vychádzal z právnej premisy, že ústnou dohodou strán sporu, ktorá mala predchádzať písomnému prehláseniu žalovaného z 11.1.2008, došlo za trvania BSM k úprave ich vzájomného pomeru na dlhu, ktorého sú solidárnymi dlžníkmi v zmysle § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v dôsledku následnej nesprávnej aplikácie § 149 ods. 4 Občian-skeho zákonníka opomenul vziať do úvahy, že uplynutím troch rokov od zániku BSM strán sporu došlo k vyporiadaniu ich BSM vo vzťahu k predmetnému dlhu tak, že je naďalej spoločným záväzkom žalobkyne a žalovaného voči veriteľovi s tým, že ich (vzájomné) podiely na dlhu sú rovnaké a to bez právneho významu na akékoľvek prípadné predchádza-júce ústne dohody strán sporu za trvania manželstva týkajúce sa BSM.

46. Hodno doplniť, že právne relevantnými vo vzťahu k predmetu BSM, resp. vyporiadaniu BSM, by bola len taká dohoda strán sporu, ktorou by sa ako manželia vo forme notárskej zápisnice dojednali na rozšírení alebo zúžení zákonom určeného rozsahu BSM v zmysle § 143a Občianskeho zákonníka, čo v však posudzovanej veci nebolo preukázané.

47. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplýva, že PSS oznámila stranám sporu listom zo dňa 19.3.2013, že do 31.3.2013 je potrebné uhradiť omeškané splátky a riadne splátky za marec 2013, v opačnom prípade obdržia informáciu o odstúpení od zmluvy s vyčíslenou výškou celkového nesplateného dlhu cca 72.578 eur (č.l. 19); z tohto dôvodu začala žalobkyňa dlh splácať a celkovo titulom úhrady tohto dlhu zaplatila 14.698,83 eura (v období od apríla 2013 do septembra 2014) a sumu 19.222,04 eura (v období od októbra 2014 do júla 2017), pričom medzi stranami nebolo sporné, že dlh od marca 2013 do súčasnosti spláca výlučne žalobkyňa. Žalobkyňa tak do vydania napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (§ 217 ods. 1 veta prvá C.s.p.) uhradila titulom splatenia dlhu celkovo sumu 33.920,87 eura; v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo sporné ani to, že od zániku BSM do vzniku omeškania, ktoré bolo oznámené stranám sporu listom zo dňa 19.3.2013, plnil dlh výlučne žalovaný.

48. Z uvedeného tak rezultuje, že žalobkyňa v spore neuniesla dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní, že úhradami splátok plnila spoločný dlh vo výške prevyšujúcej jej podiel o veľkosti jednej polovice na celom dlhu, pretože s prihliadnutím na výšku celého nesplateného dlhu cca vo výške 72.578 eur ku dňu 31.3.2013 (č.l. 19) je zrejmé, že žalobkyňou uhradená suma 33.920,87 eura neprevyšuje polovicu celkovej výšky spoločného dlhu strán sporu.

49. Na uvedenom základe, po zhodnotení vecnej a právnej argumentácie žalovaného v odvolaní a s ohľadom na podrobnú právnu argumentáciu odvolacieho súdu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti podľa § 388 C.s.p. zmenil a žalobu zamietol; vychádzajúc pritom v celom rozsahu zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorým je viazaný (§ 383 C.s.p.) a ktorý po právnej stránke posúdil inak a preto nemusel opakovať, príp. dopĺňať dokazovanie.

50. Nad rámec uvedeného a v nadväznosti na námietky žalobkyne vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného, že odvolanie malo byť v zmysle § 386 písm. d) C.s.p. odmietnuté z dôvodu, že žalovaný doručil súdu odvolanie, v ktorom však neuviedol čoho sa domáha a bez náležitého odôvodnenia s tým,

že žalovaný až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, doručil súdu prvej inštancie doplnenie odvolania, v ktorom uviedol podrobnejšie odôvodnenie, odvolací súd zdôrazňuje, že nevyhnutnosť rozlišovať medzi dopĺňaním odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 3 C.s.p. a dopĺňaním odvolania o chýbajúce náležitosti v zmysle § 373 ods. 1 C.s.p.; kým zmena alebo dopĺňanie odvolacích dôvodov prichádza do úvahy len u odvolania spĺňajúce všetky náležitosti a len do uplynutia odvolacej lehoty, tak doplnenie odvolania o chýbajúce odvolacie dôvody, resp. ich podrobnú špecifikáciu a uvedenie čoho sa odvolateľ domáha, je odstraňovaním vady odvolania. Pre odstraňovanie takejto vady platí, že súd na ňu nevyzýva (§ 373 ods. 1 veta druhá C.s.p.), čo pre odvolateľa znamená procesné riziko, že súd prvej inštancie bez toho, aby ho vyzýval na odstránenie uvedenej vady, môže po uplynutí lehoty na podanie odvolania bezodkladne predložiť vec odvolaciemu súdu, ktorý môže bezodkladne rozhodnúť o odmietnutí odvolania podľa § 386 písm. d) C.s.p. Nevyzývanie na odstránenie označenej vady však neznamená, že odvolateľ ju nemôže odstrániť sám z vlastnej iniciatívy, a to prípadne aj po uplynutí lehoty na podanie odvolania do rozhodnutia o odvolaní. Pokiaľ by Civilný sporový poriadok sledoval zámer neumožniť strane z vlastnej iniciatívy odstrániť vadu odvolania, spočívajúcu v absencii odvolacích dôvodov, resp. nedostatočnej špecifikácii odvolacích dôvodov a absencii toho, čoho sa odvolateľ domáha, aj po uplynutí odvolacej lehoty, mal byť v ňom tento zákaz výslovne alebo aspoň dostatočne jasne vyjadrený. Na rozhodnutie o odmietnutí odvolania tak neboli splnené podmienky vyplývajúce z § 386 písm. d) C.s.p. (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Cdo 175/2017, zo dňa 27.2.2018).

51. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému priznal proti žalobkyni plný nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a na odvolacom súde, nakoľko mal v spore plný úspech.

52. O nároku na náhradu svedočného P. Z., H.. XX.X.XXXX, Z.. K.. R. XXXX/XX, C., odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. v spojení s § 258 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že svedkyni priznal proti v spore neúspešnej žalobkyni plný nárok na náhradu svedočného, nakoľko vykonanie tohto dôkazu nebolo kryté preddavkom (§ 253 ods. 1 C.s.p.).

53. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).